

**III Warsztaty
Dziedzictwo
i historia
górnictwa**

organizowane przez

Stowarzyszenie Naukowo-Edukacyjne TERRA MINERA

we współpracy z

Katedrą Górnictwa Wydziału Geoinżynierii, Górnictwa i Geologii

Politechniki Wrocławskiej,

Zakładem Geografii Regionalnej i Turystyki

Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego

oraz Instytutem Historii Nauki PAN

Bukowiec – Kowary

8–9 października 2022 r.

Komitet organizacyjny:

Paweł P. Zagożdżon (Terra Minera & PWr)

Katarzyna D. Zagożdżon (Terra Minera & PWr)

Aneta Marek (Terra Minera & UWr)

Michał Stysz (Terra Minera)

Monika Derkowska-Sitarz (Terra Minera & PWr)

Jacek Skurzyński (Terra Minera & UWr)

Marek W. Lorenc (Terra Minera)

Andrzej J. Wójcik (PAN)

PROGRAM WARSZTATÓW

Bukowiec koło Kowar 8–9 października 2022 r.

Ornamental Farm – zabudowania XIX-wiecznego folwarku Hrabiostwa von Reden

ul. Robotnicza 9, Bukowiec

8 października 2020 r. (sobota)

9.30 – 10.00 Rejestracja uczestników
10.00 – 10.15 Otwarcie Warsztatów
10.15 – 12.15 Sesja referatowa I

Sesja 1	HISTORIA GÓRNICCTWA I BADANIA TERENOWE	
10.15-10.35	Zbigniew PIEPIORA	Śladami kowarskich górników rudy uranowej i ich rodzin
10.35-10.55	Krzysztof KRZYŻANOWSKI	Sprawozdanie z badań kopalni kobaltu „ <i>Hilfe Gottes</i> ”/ „ <i>Juliane</i> ” w Szklarskiej Porębie (Dolny Śląsk)
10.55-11.15	Agnieszka GONTASZEWSKA-PIEKARZ	<i>Wutschdorfer Kohlenwerke</i> – zarys historii
11.15-11.35	Michał STYSZ, Elżbieta SZYCHOWSKA-KRAPIEC, Paweł ZAGOŹDŻON	Kopalnia <i>Gnade Gottes</i> w Modliszowie – odkrycie i inwentaryzacja
11.35-11.55	Dariusz WÓJCIK	Nowe spojrzenie na początki historii górnictwa w Srebrnej Górze w świetle odkrycia z 2021 roku w kopalni Amalie
11.55-12.15	Rafał NIEDŹWIEDZKI	Kopalnia Węgla Brunatnego „ <i>Matylda</i> ” w Nowym Miasteczku

12.15 – 12.45 Przerwa kawowa i wspólna pamiątkowa fotografia
12.45 – 14.45 Sesja referatowa II

Sesja 2	TECHNIKA GÓRNICZA	
12.45-13.05	Marek LORENC Andrzej KONSEK	Oświetlenie w górnictwie na przestrzeni wieków
13.05-13.25	Stefan GIERLOTKA	Dyspozytornie kopalniane jako centrum zarządzania ruchem
13.25-13.45	Ewa GRZEGORZAK-ŁOPOSZKO	Osiadanie gruntów na terenach górniczych
13.45-14.05	Łukasz PABICH	Technika górnicza na kopalniach rud żelaza częstochowskiego obszaru rudonośnego w XX wieku
14.05-14.35	Paweł ZAGOŹDŻON Katarzyna ZAGOŹDŻON Michał STYSZ Aneta MAREK Michał MĄCZKA	Wprowadzenie do sesji terenowych

14.45 – 16.00 Obiad

16.00 – 20.00 Sesja terenowa I:

pałac hr. von Reden w Bukowcu, Podziemna Trasa Turystyczno-Edukacyjna „Sztolnie Kowary” – dawna kopalnia fluorytu *Rübezahl* / Liczyrzepa

20.00+ Kolacja i rozmowy kulturalowe

Nocne zwiedzanie sztolni Górnej i Głównej kopalni *Freiheit* / Wolność

9 października 2020 r. (niedziela)
09.00 – 11.00 Sesja referatowa III

Sesja 3	WYKORZYSTANIE OBIEKTÓW POGÓRNICZYCH I GEOTURYSTYKA	
09.00-09.20	Krzysztof KOŁODZIEJCZYK	Udostępnienie walorów geoturystycznych przez szlaki piesze po II wojnie światowej w wybranych częściach Sudetów
09.20-09.40	Aneta MAREK Dominik SIKORSKI	Potencjał edukacyjny i turystyczny wybranych obiektów pogórnich Sudetów
09.40-10.00	Dominik SIKORSKI Aneta MAREK	Zagospodarowanie przestrzenne i funkcje wybranych terenów pogórnich Sudetów
10.00-10.20	Michał STYSZ	Nietypowe prace terenowe w badaniach historii dawnego górnictwa Srebrnej Góry
10.20-10.40	Ewa GRZEGORZAK-ŁOPOSZKO	230 lat kopalni Ignacy w Rybniku – zmiana funkcji
10.40-11.00	Katarzyna ZAGOŹDŹON Paweł ZAGOŹDŹON	Zróżnicowanie relikwów eksploatacji granitu w Tokivskiem (Ukraina wschodnia)

11.00 – 11.30 Przerwa kawowa

11.30 – 15.00 Sesja terenowa II:
podziemna trasa turystyczna „Kopalnia Podgórze”, pole kopalni *Redens Glück*, dawne wyrobiska odkrywkowe pod Przełęczą Kowarską

15.00 – 16.00 Obiad

16.00 Zakończenie Warsztatów

- 🔴* zakwaterowanie w obiektach ośrodka Ornamental Farm nastąpi od godziny 14.00 (początek doby hotelowej),
- 🔴* wykwaterowanie nastąpi do godziny 11.00,
- 🔴* na zwiedzanych podziemnych trasach turystycznych panuje temperatura około 8°C, w związku z tym należy zaopatrzyć się w odpowiednio ciepłe ubranie,
- 🔴* podczas nocnego zwiedzania wchodzimy do obiektów, w których konieczne jest posiadanie odpowiedniej odzieży ochronnej (aby się nie ubrudzić) oraz własnego źródła światła (latarka); w drugiej ze sztolni konieczne jest posiadanie woderów (głębokość wody sięga 1 m);
- 🔴* organizatorzy Warsztatów zapewniają kaski ochronne.